

Ящірка зелена

Lacerta viridis (Laurenti, 1768)

Тип:	Хордові. Chordata
Клас:	Плазуни. Reptilia
Ряд:	Ящірки. Sauria
Родина:	Справжні ящірки. Lacertidae

Один з 8 видів роду; один з 2 видів роду у фауні України. Представлений номінативним підвидом - *L. v. viridis* (Laurenti, 1768), одним з 5-6 підвидів виду

Природоохоронний статус виду:

Вразливий

Ареал виду та його поширення в Україні:

Середня та Пд. Європа, пд. зх. Сх. Європи та пн.-зх. частина Малої Азії. В Україні трапляється мозаїчно у степовій і лісостеповій зонах майже виключно Правобережної України, а також у Закарпатті.

Чисельність і причини її зміни:

В околицях Черкас - 1-2 особини на 1 км маршруту, у Дніпропетровській обл. - від 0,01 ос./га до 3-35 ос./км. На о. Хортиця, березі оз. Ялпуг та у регіональному ландшафтному парку "Гранітно-степове Побужжя" у найкращих стаціях нараховували до 20-30 ос./100 м. Причини зміни чисельності: антропогенна трансформація місць помешкання, застосування пестицидів, хижацький вилов, в окремі роки - надто холодні зими.

Особливості біології та наукове значення:

Активна з середини березня - середини травня до середини вересня - кінця жовтня. Дуже жвава рептилія: швидко бігає, добре стрибає і лазить по деревах і кущах, плаває. Ховається у власних та інших норах, порожнинах під корінням дерев, поваленими стовбурами, кам'яними брилами, у купах хмизу. Живиться різноманітними комахами, павуками, рідше - мокрицями, молюсками, дощовими червами, багатоніжками, інколи дрібними ящірками та гризунами або ягодами. Парування відбувається в середині квітня - на початку червня, відкладання яєць - в кінці травня - першій половині липня. У кладці 4-18 яєць. Молодь з'являється у другій декаді липня - середині вересня.

Морфологічні ознаки:

Загальна довжина старих самців може перевищувати 38 см. Характерними ознаками є довгий хвіст (приблизно вдвічі довший за тулуб) і значна довжина задньої ступні (перевищує довжину голови). Дорослі самці і старісамки зверху яскраво- або темно-зелені з численними чорними крапками. Нижня поверхня тіла яскраво-жовта, горло - блакитне або синє. Молоді особини зверху буруваті, низ тіла білуватий.

Режим збереження популяцій та заходи з охорони:

Вид перебуває під особливою охороною Бернської конвенції (додаток II). Охороняється у Канівському ПЗ, НПП "Подільські Товтри" і "Великий Луг", РЛП "Гранітно-степове Побужжя". Необхідне розширення заповідної мережі та боротьба з незаконним виловом і продажем ящірок.

Господарське та комерційне значення:

Знищенням комах - шкідників сільського і лісового господарства приносить користь. Вид є дуже привабливим для тераріумістів і тому має комерційне значення.